

Kod De?i?tirme ?nançlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kod De?i?tirme ?nançlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24964>

Özet

Bu ölçek, Gül?ah Ço?kun Ya?ar ve S. Y?ld?z (2018) taraf?ndan geli?tirilm? bir araç olup, bireylerin ve özellikle e?itim ortamlar?ndaki payda?lar?n diller aras? geçi? yapma yani **kod de?i?tirme** davran???na yönelik sahip olduklar? **inançlar?** sistematik bir ?ekilde de?erlendirmek amacıyla tasarlanm???r. Ölçek geli?tirme çal???mas?, 35 maddeden olu?makta ve dil ö?retimi ba?lam?nda kod de?i?tirmenin uygunlu?u, gereklili?i ve pedagojik etkinli?i hakk?ndaki tutumlar? ölçmektedir. Yap?lan psikometrik analizler, ölçe?in hem yüksek düzeyde geçerlik hem de güvenilirlik kan?tlar?na sahip oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Kod de?i?tirme, Ö?retmen inançlar?, Dil e?itimi, ?ki dillilik, Ölçek geli?tirme, **Psikometrik**, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Gül?ah Ço?kun Ya?ar, S. Y?ld?z

Amaç

Kod De?i?tirme ?nançlar? Ölçe?i'nin temel amacı, ikinci dil ö?renimi veya çok dilli e?itim ortamlar?nda **kod de?i?tirme** eylemine dair ö?retmenlerin ve ö?rencilerin sahip oldu?u **inançlar?** güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu inançlar, s?n?f içi uygulamalar? ve dil ö?renme ç?kt?lar?n? do?rudan etkiledi?inden, ölçek bu alandaki ara?t?rmac?lara somut veriler sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçek geli?tirme çal???mas?, dil ö?retimi metodolojileri ve dil politikalar?n?n belirlenmesinde önemli bir rol oynayan bu inanç sistemini nicel olarak analiz etmeye olanak tan?r. Ölçek, özellikle yabancı dil olarak ?ngilizce ö?retimi (YO?) gibi ba?lamlarda, anadil (Türkçe) kullan?m?na yönelik tutumlar? derinlemesine incelemek için geli?tirilmi?tir.

Yap?

Ölçek, bireylerin **kod de?i?tirme** davran???n?n pedagojik faydalar?, ö?renmeyi kolayla?t?rma potansiyeli ve s?n?f yönetimindeki rolü hakk?ndaki alg?lar?n? ölçen çok boyutlu bir **psikolojik yap?** üzerine odaklanm???r. Bu yap?, genellikle dil ö?retiminde anadilin kullan?m? ile hedef dilin kullan?m? aras?ndaki dengeye dair bili?sel e?ilimleri kapsamaktadır.

Ölçek maddeleri, ö?retmenlerin konuyu aç?klarken, ö?rencilerin anlamas?n? sa?larken veya

karma??k kavramlar? basitle?tirirken kod de?irtmeye ne kadar s?cak bakt?klar?n? ortaya koyacak ?ekilde tasarlanm??t?r. Bu, bir davran??n kendisinden ziyade, o davran??a yönelik altta yatan **inançlar?** yans?tmay? amaçlar.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amacıyla gerçekleştirilen analizlerde güçlü kan?tlar elde edilmi?tir. **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** örneklem yeterlili?i de?eri "0.90-1.00" aral???nda bulunmu?tur. Bu aral?k, elde edilen verilerin **faktör analizi** için "çok yüksek düzeyde" uygun oldu?unu gösteren kritik bir ba?ard?r.

Ayn? zamanda, verilerin çok de?ikenli normal da??l?ma uygunlu?unu test eden Bartlett Küresellik Testi sonucu da manidar bulunmu?tur. Hesaplanan Bartlett de?eri 10648.21 olup, 0.01 düzeyinde manidard?r ($X^2(595)=10648.21$). Bu istatistiksel bulgular, deneme uygulamas?ndan elde edilen verilerin bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu ve ölçe?in yap?sal geçerli?inin yüksek oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Kod De?irtirme ?nançlar? Ölçe?i'nin iç tutarlıl???, Cronbach Alpha güvenilirlik katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Ölçe?in geneline ait hesaplanan Cronbach Alpha katsay?s? **0.94** olarak rapor edilmi?tir.

Bu de?er, psikometrik standartlara göre mükemmele yak?n bir düzeyde iç tutarlıl??a i?aret etmektedir. Yüksek güvenilirlik katsay?s?, ölçe?in 35 maddesinin tutarlı bir ?ekilde ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçme sonuçlar?n?n kararlı ve güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde verilerin faktörlenebilirli?ini kan?tlamak için **faktör analizi** ön ko?ullar? titizlikle incelenmi?tir. KMO de?erinin 0.90'?n üzerinde olması ve Bartlett Küresellik Testi'nin istatistiksel olarak anlamlı ç?kması, verilerin temel bile?enler veya aç?mly?c? faktör analizine tabi tutulmaya son derece uygun oldu?unu do?rulam??t?r.

Bu analizler, ölçek maddelerinin, teorik olarak beklenen yap?sal boyutlar alt?nda grupland??n? ve ölçe?in kuramsal çerçevesini destekleyen güçlü bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Dil Kullan?labilirli?i: Türkçe

Popülasyon Grubu: Dil e?itimi alan?ndaki payda?lar (Ö?retmenler, ö?retmen adaylar? veya ö?renciler)

Ya? Grubu: Belirtilmemi?, ancak akademik ve e?itim ba?lam?na uygun yeti?kin veya genç yeti?kin gruplar?.

Popülasyon Detaylar?: Çal??man?n uyguland??? popülasyon detaylar? orijinal makalede yer almaktad?r; ancak genel olarak dil ö?retimi ortamlar?ndaki bireyleri kapsamaktad?r.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi dereceleme sistemi kullan?larak haz?rlanm?? öz bildirim envanteri.

Derecelendirme: Kesinlikle kat?lm?yorum=1, Kesinlikle kat?l?yorum= 5

Anahtar Kelimeler

KMO, Cronbach Alpha, Bartlett testi, E?itim psikolojisi, Dil inançlar?, **Ölçek geli?tirme**, Ö?retmen yeterlikleri, YO?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Gül?ah Ço?kun Ya?ar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: E-posta bilgileri kaynakta belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi bilgileri kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018 (Yay?n Y?l?)

?zinler ve Ücret: Ölçek akademik ara?t?rmalarda kullan?labilir. Ticari kullan?m ve resmi izinler için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücretine dair bilgi kaynakta

belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Yaşar, G. C., ve Yıldız, S. (2018). Kod Değiştirme İnançları Ölçeği: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(2), 461-473.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buraya bağlantıdır: [kod-degistirme-inanclari-olcegi-toad.pdf](#)

Kod Değiştirme İnançları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Toplam madde sayısı 35'tir.

Örnek Maddeler:

Öğretmenler yazma derslerinde konu anlatırken Türkçe kullanmalıdırlar.

Hem İngilizce hem de Türkçe kullanıldığında öğrenciler dersi daha kolay takip eder.

Öğretmenler, söylediklerinin tamamını değil de; anahtar kelimelerin Türkçe karşılıklarını söylemelidirler.